

„Tajna historia XX wieku” B. Wołoszańskiego w Nowogrodzie

Znany dziennikarz i popularyzator historii Bogusław Wołoszański kolejny raz odwiedził Nowogród. Tym razem nagrywał nową serię programów "Tajna historia XX wieku", którą wkrótce zobaczymy na kanale Polsat Play. Nagrania odbyły się w środę (17.06) przy schronie bojowym w lesie pod Nowogrodem, gdzie od lat ma miejsce rekonstrukcja walk z kampanii wrześniowej w 1939 roku.

To druga wizyta Bogusława Wołoszańskiego w Nowogrodzie. Poprzednie nagranie z jego udziałem miało miejsce w 2016 roku. Dziennikarz kolejny raz chce przypomnieć bohaterską walkę żołnierzy polskich pod Nowogrodem w 1939 r.

Zdjęcia realizowane na linii obrony Narew - Biebrza

Nagrywane ujęcia były realizowane przy ciężkim schronie bojowym w lesie pod Nowogrodem z charakterystycznymi dwiema stalowymi kopułami bojowymi, na linii obrony Narew - Biebrza. Wcześniejsze zdjęcia pod Nowogrodem powstawały przy średnim schronie położonym najdalej od głównej linii obrony.

Dzielna walka Wojska Polskiego pod Nowogrodem we wrześniu 1939 r.

Przypomnijmy, że 7 września rozpoczęło się bezpośrednie uderzenie nieprzyjaciela na główną linię obrony. Nowogrodu broniły oddziały 33 Pułku z 18 Dywizji Piechoty wchodzącej w skład Samodzielnej Grupy Operacyjnej (SGO) „Narew”. Na odcinku Jankowo-Szablak atak nieprzyjaciela odpierał trzeci batalion 33 pułku piechoty pod dowództwem majora Józefa Sikory, który nakazał zniszczenie mostu na Narwi by uniemożliwić dotarcie

nieprzyjaciela na przeciwległy brzeg rzeki. W nocy z 7 na 8 września Niemcy podjęli próbę sforsowania Narwi przy wsparciu artylerii i broni maszynowej – na drugi brzeg dotarła tylko jedna łódź, której załoga została zlikwidowana. 8 września, kosztem wielkich strat, oddziały niemieckie zdobyły przyczółek lecz kontratak 8 kompanii 33 pułku piechoty zmusił je do wycofania się na pozycje wyjściowe na prawym brzegu rzeki.

W trakcie tych walk, na pozycji pod Szablakiem, poległ dowódca 8 kompanii, porucznik Tarczałowicz oraz około połowa stanu żołnierzy kompanii. Płk Lucjan Stanek – dowódca pułku, skierował w ten rejon 5 kompanię z Jednaczewa. Ponownie odtworzono poprzednią pozycję. Nie mogąc poradzić sobie z twardą obroną Polaków, Niemcy ścignęli w okolice Nowogrodu przeciwlotnicze działa 88 mm. 9 września ogniem tych armat, nieprzyjaciel zniszczył trzy polskie schrony, co umożliwiło zdobycie na stałe przyczółka na lewym brzegu Narwi. W toku dalszych działań Niemcy wyparli polskie oddziały na trzecią linię obrony za Nowogrodem. Załogi schronów musiały prowadzić dalszą walkę w osamotnieniu. Do wieczora 10 września, wszystkie polskie umocnienia zostały zdobyte. W czasie walk Nowogród został zniszczony w ponad 90 proc.

Na terenie gminy i Nowogrodu znajdują się trzy linie umocnień z czasów II wojny światowej bronionych przez 3 armie: polską, sowiecką i niemiecką w różnych latach II wojny światowej – linia schronów bojowych SGO „Narew” (1939 r.), sowiecka linia Mołotowa (1941 r.) i bunkry niemieckiej linii obrony z 1944 r.

Emisja programu już jesienią

Program "Tajna historia XX wieku" z Nowogrodu zobaczymy jesienią na antenie telewizji Polsat Play.

źródło/fot.: Urząd Miejski w Nowogrodzie

oprac. Cezary Rutkowski

